

[Forsvarsministeren]

ser osv., kan iværksættes uden retskendelse. Formålet med bestemmelsen i lovforslagets § 5, stk. 1, nr. 1, er under ekstraordinære forhold at kunne forebygge og kontrollere, dvs. afbryde eller aflytte, telefonforbindelser eller standse eller kontrollere postforsendelser. Et krav om retskendelse ville derfor ikke tjene noget formål; det ville simpelt hen blive en forsinkelsesproces.

Grundlaget for en kendelse vil i givet fald kun være, om der foreligger ekstraordinære forhold af den i lovforslagets § 5 nævnte karakter. Dette er imidlertid klart et sikkerhedspolitisk anliggende, som ikke i den foreliggende situation kan afgøres af en domstol. Bestemmelsen i den gældende lovs § 12, stk. 4, har da også hidtil, som jeg har sagt det, været fortolket således, at retskendelser har været uforholdne. Der sker således ingen ændring i den bestående retstilstand med den ny formulering, men vi har i forsvarsministeriet – i forståelse med justitsministeriet – fundet det rigtigt, at det udtrykkeligt angives, at de pågældende foranstaltninger kan foretages uden retskendelse. Hermed skulle lovforslaget således være bragt i overensstemmelse med udformningen af kontrolbestemmelser i nyere lovgivning om forvaltningsmyndigheders adgang til private boliger m.v.

Jeg vil godt, når man nu nævner grundlovens § 72, citere denne. Der står:

»Boligen er ukrænkelig. Husundersøgelse, beslaglæggelse og undersøgelse af breve og andre papirer samt brud på post-, telegraf- og telefonhemmeligheden må, hvor ingen lov hjemler en særegen undtagelse, alene ske efter en retskendelse.«

En »særegen undtagelse« – det er den, vi stiller forslag om her.

(Kort bemærkning).

Steen Folke (VS):

Det er egentlig utroligt, at forsvarsministeren står heroppe og vildleder folketingset, uden at det måske rigtig bliver bemærket. I forsvarsministerens første indlæg sagde han noget, der var decideret usandt. Han sagde nemlig, at det allerede efter gældende lov er sådan, at denne krænkelse af brev- og telefonhemmelighed m.v. kan ske uden retskendelse. Det passer ikke. Ministeren har heller ikke helt forsøgt at opretholde det standpunkt nu.

467 Ft

Det er rigtigt, at der står i grundloven, som ministeren citerede, at hvor ingen lov hjemler en særegen undtagelse, kan det alene ske efter en retskendelse. Det er grundlovens ord. Problemet for militæret har været, at den gældende lov ikke hjemlede denne særegne undtagelse. Derfor ville man gerne bruge denne bekvemme lejlighed til at få præciseret, at en sådan krænkelse af brevhemmelighed og telefonhemmelighed kunne ske uden retskendelse. Det er det, der bliver præciseret i det lovforslag, der nu bliver vedtaget. Det har ikke været tilfældet med den lov, der hidtil har været gældende.

Jeg synes i øvrigt, det er forbløffende, hvad der står i bemærkningerne til lovforslagets § 5. Der står:

»Da de omhandlede foranstaltninger alene er af forebyggende eller kontrollerende karakter, ville et krav om retskendelse ikke tjene noget formål.«

Jeg havde nær sagt: det var fanden til argumentation! Jeg mener i høj grad, der er brug for retskendelse, når det drejer sig om den slags ting, og hr. Wilhjem har gjort opmærksom på, at skulle man af tidsmæssige grunde ikke kunne opnå denne retskendelse forud, er der allerede ifølge retspejleloven mulighed for, at retskendelsen i det mindste kan indhentes bagefter. Hr. forsvarsminister, hvorfor er dette ikke tilstrækkeligt selv for et magtfuldkomment militær?

(Kort bemærkning).

Wilhjem (VS):

Der er ingen, der har påstået, at det, forsvarsministeren nu gør, er i strid med grundloven; det er det ikke – grundloven er som bekendt ikke, hvad den burde være – men det, vi siger, er, at det er en nyskabelse. Der var ikke i den hidtidige lovs § 12 nogen hjemmel for forsvarsministeren til at sætte sig uden for den almindelige domstolsprøvelse, når det drejede sig om disse indgreb i meddelelshemmeligheden, og det kan forsvarsministeren ikke snakke sig fra.

Den § 12 siger, at man kan lave disse indgreb, men den har ikke nogen som helst hjemmel til, at forsvarsministeren skulle føle, at han eller hans personel som de eneste her i landet ikke er underkastet den domstolskontrol, der følger af retspejleloven, hvis